Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

‘t KEERSKE,

Keersstraat 1, 8000 Brugge

website: www.protestantsekerkbrugge.be

INHOUDSOPGAVE

Blz.

1 Inleidend woord

2 Meditatie – Laat u verrassen!

4 Gemeentenieuws Brugge

5 Van de vzw de Vrienden van de Protestantse Kerk van Brugge

7 Vanuit de kerkenraad

11 Nieuwe stagiair voor Brugge en Oostende

12 Nieuws van de Beroepingscommissie

13 Erediensten

15 Agenda

16 Gemeentenieuws Oostende

19 Ons kerkorgel

22 Herders van de Brugse Protestantse Kerk (3)

Inleidend woord

Beste lezer,

Hoop die ons verrast, verbindt en vooruit doet kijken. Dat is de rode draad door deze editie van onze Kerkbode. Terwijl de dagen korter worden en we ons voorbereiden op Advent en Kerst, kijken we niet alleen uit naar het licht dat komt, maar ook naar wat er in onze gemeente groeit en in beweging komt. Soms zit hoop in grote verwachtingen, soms in kleine gebaren, een vertrouwd lied of een ontmoeting bij een kop koffie.

In de meditatie nodigt Andries Boekhout ons uit om ons te laten verrassen door de Geest en met vertrouwen mee te bewegen. Die houding herkennen we in onze gemeente: in de overdracht van het consulentschap, de samenwerking met Oostende en de zoektocht naar een nieuwe predikant. Ook de komst van stagiair Leon Hooijer en de start van de tienerdienst bieden nieuwe kansen om samen te groeien, te leren en geloof, hoop en liefde met elkaar te delen.

Daarnaast is er volop leven in en rond 't Keerske. Ons koor bereidt de kerstzangavond voor, de Vrienden van de Protestantse Kerk nodigen ons uit voor een bijzonder concert en achter de schermen wordt gewerkt aan nieuwe initiatieven. We staan ook stil bij wat ons samenbrengt: de koffiedienst, ons kerkorgel en de verhalen van mensen die onze gemeente door de eeuwen heen hebben gevormd. In de derde aflevering van Herders van de Brugse Protestantse Kerk keren we terug naar de zestiende eeuw en maken we kennis met Maerten de Smet, die met zijn Vlaamse uitgave van het Nieuwe Testament een opmerkelijke plaats innam in de geschiedenis van het Brugse protestantisme.

Moge deze Kerkbode u inspireren, bemoedigen en uitnodigen om mee te bouwen aan een gemeente waar mensen zich welkom voelen, waar ruimte is voor vragen en waar hoop tastbaar wordt in kleine en grote dingen. En wie weet: misschien laat God ons ook deze keer verrassen, op een manier die we zelf nog niet hadden kunnen bedenken.

Wij wensen u veel leesplezier.

Namens de redactieraad.
Giovanni Bentein

Meditatie - Laat u verrassen!

Advent – (van het Latijnse *adventus*, dat is *komst*), in de christelijke kerkkalender: de periode van voorbereiding op de viering van de geboorte van Jezus Christus met **Kerst** en ook van voorbereiding op de wederkomst van Christus.

Als ik dit schrijf, lijken Advent en Kerst nog ver weg. Vandaag was het zo'n 19 °C en dat voelt niet eens herfstachtig. Toch blikken we vooruit en ook het koor is al volop met Kerst bezig. We *bewegen mee* met de seizoenen. De kerkkalender, het kerkelijk jaar, is bewust op de seizoenen op het noordelijk halfrond afgestemd. De dagen worden korter en eind december beleven we de kortste dag. We *bewegen mee*, we kunnen niet anders. Dat *meebewegen* is deel van het thema waar ook ds. Tihamér Buzogány over schreef in de meditatie in de voorgaande kerkbode.

'Beweeg mee! Kerk-zijn in het krachtenveld van Christus'

Als we ons in vertrouwen overgeven aan die krachten, dan kan er wat gebeuren, wat onverwachts. De Geest werkt op een verrassende manier. Alles wat wij moeten doen is luisteren, aandachtig luisteren, naar de oude woorden uit de Heilige Schrift en met elkaar onderzoeken wat ze kunnen betekenen voor ons vandaag. Dat kun je thuis doen, tijdens de Bijbelbabbel, op het koor als je nadenkt over de liedteksten en zeker ook in de kerkdiensten. Luisteren ook naar de Ander als zij of hij zijn verhaal doet: wat houdt haar of hem bezig en hoe kunnen wij als kerkgemeenschap voor de Ander een plek van rust, bezinning en inspiratie zijn, een oase in een druk bestaan of een plaats van ontmoeting voor de Ander die zich eenzaam voelt.

Luisteren en me laten verrassen, dat hoop ik ook te doen als uw nieuwe consulent. Luisteren naar u, en met u naar de Bruggeling die misschien nog niet weet dat er zo'n oase aan de Keersstraat is. Mijn hoop is dat we het samenwerkingsproject Brugge-

Oostende verwachtingsvol ingaan, openstaand voor het onverwachte. Het is een open deur als ik schrijf dat wij niet weten wat de toekomst zal brengen. Wat we wel weten is dat we in spannende tijden leven, en dat oase-plekken voor oud en jong juist nu in een diepe behoefte kunnen voorzien: *een plek waar je niets moet en jij je thuis voelt*. Wij weten bij wie we terecht kunnen, toch!? Bij onze Heer, die gezegd heeft:

Matteüs 11
28Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven.

Dat was in de eerste plaats bedoeld voor de mensen uit zijn tijd. Die gebukt gingen onder de strenge regels van godsdienstige leiders: wetgeleerden en farizeeërs. Jezus bracht hun een bevrijdende boodschap. En die boodschap is ook voor ons vandaag bevrijdend. Jezus leert ook ons dat God ons geen zware eisen stelt, maar ons een lichte last oplegt: Hem lief te hebben boven alles en de Ander als onszelf.

De periode van Advent en Kerst is een periode van verrassingen. Niet enkel met Sinterklaas of onder de Kerstboom, maar verrassingen van *nieuw leven*, totaal onverwacht. Elizabeth en Zacharias krijgen een kind, terwijl het onmogelijk is en dan Maria! Groter kan de verrassing niet zijn. Het oude koppel en het jonge meisje maken iets mee wat ongekend is, wat regelrecht ingaat tegen elke logica en natuurwet. Niet door kracht, ook niet door geweld, maar door de Geest komt verandering tot stand. Hoort u de wind waaien? Beweegt u mee? Bomen geven het goede voorbeeld.

Gelukkig de mens die niet met alle winden meewaait, maar meebeweegt met heilige wind, wind van de Geest.

3Die mens zal zijn als een boom,
geplant aan stromend water. …
Alles wat die mens doet komt tot bloei.

Andries Boekhout – diaken-pionier
consulent PG Brugge

Nieuws van het koor

Na een hete zomer kwamen we op 7 september opnieuw samen, klaar om met frisse energie te beginnen aan de voorbereidingen voor de kerstzangavond op 18 december. Anja, Riek, Gaby en Arnaud stelden een prachtig programma samen rond het thema HOOP.

Wat een plezier dat we opnieuw mogen rekenen op extra versterking van Michiel, Frieda, Corry en Koen, naast onze vaste kern. Om de twee weken repeteren we op maandagavond om 18.30 uur. Dan vullen we de buurt met ons engelengezang en minstens evenveel engelengeduld.

Gaby

Van de vzw De Vrienden van de Protestantse Kerk van Brugge

Tijdens onze vergadering van 17 september hebben we de plannen voor 2026 verder vormgegeven. Het belooft opnieuw een jaar te worden vol warme initiatieven, ontmoetingen en engagement. Ons eerstvolgende grote moment is het concert op 7 november, verzorgd door Dimos de Beun en Bart Coen, met als evocatief thema “Summer of ’29” Bart Coen (blokfluiten) en Dimos de Beun (klavieren) brengen een mix van barok en tango's, Braziliaanse choro's en eigen composities.

We doen graag een hartelijke oproep om dit concert mee bekend te maken in uw vrienden- en kennissenkring, of uw steun te tonen via een sympathiekaart. Kaarten kosten €15 en zijn te verkrijgen via VZW De Vrienden - gabylabeur@gmail.com, met vermelding van uw naam en het aantal personen.

Ons tweejaarlijkse project ten voordele van TEJO loopt intussen op zijn einde. In februari of maart hopen we een mooi bedrag officieel te kunnen overhandigen tijdens een feestelijke receptie. Tegelijk kozen we al een nieuw lokaal initiatief dat we zullen steunen. Daarover leest u meer in een volgende editie van de Kerkbode.

Vanaf september bereiden we samen met onze enthousiaste tieners de kerstactie voor. Dit jaar sluiten we aan bij het thema van de kerstzangavond: HOOP. Begin december kunt u de actie - waarvan we de inhoud nog even geheimhouden - mee ondersteunen.

Steunkaarten

Een kleine bijdrage met een groot effect.
Wie een steunkaart van €10 koopt, helpt niet alleen ons lokale initiatief vooruit via concerten, confituur en cultuur. Dat lidgeld maakt ook heel wat praktische zaken mogelijk die onze gemeenschap warm en levendig houden.

Waar gaat uw bijdrage naartoe?

- De organisatie van onze gezellige nieuwjaarsreceptie
- Glühwein en koek tijdens de sfeervolle Kerstzangavond
- Publiciteitskosten voor onze activiteiten
- Een traktatie tijdens de jaarlijkse uitstap
- De bankkosten van de vzw
- En nog enkele kleine, maar noodzakelijke wissewasjes

Een kleine herinnering

Vergeet niet om uw lidgeld voor 2027 te betalen vanaf december of januari. Dat kan rechtstreeks bij Wim ten Kate of via het rekeningnummer op de achterflap van de Kerkbode.
Samen houden we ’t Keerske warm, actief en verbonden.

Namens De Vrienden
Gaby

Overdracht consulentschap

Tijdens de kerkenraad van 24 september vond de overdracht van het consulentschap van onze gemeente plaats. We namen dankbaar afscheid van ds. Tihamér Buzogány, die onze gemeente het afgelopen anderhalf jaar met veel betrokkenheid heeft bijgestaan.

Hij geeft de fakkel door aan de heer Andries Boekhout, pionier in de Protestantse Gemeente te Oostende. Andries is geen onbekende in ’t Keerske. In het verleden woonde hij al verschillende kerkenraadsvergaderingen bij en was hij regelmatig bij ons te gast als voorganger. Voor velen zal hij dan ook een vertrouwd gezicht zijn.

In 2017 werd Andries bevestigd als pionier in Oostende: een diaken met een bijzondere opdracht. Daarnaast is hij leerkracht protestants-evangelische godsdienst.

We kijken met hoop en verwachting uit naar de komende periode en zijn blij dat Andries het consulentschap van onze gemeente op zich wil nemen. We wensen hem veel vreugde, wijsheid en zegen toe bij deze nieuwe opdracht in ’t Keerske.

Tienerdienst

In onze gemeente is een mooie nieuwe stap gezet: de tienerdienst is begonnen! Loïc en Mare zijn inmiddels te oud geworden voor de kindernevendienst, en dat moment grijpen we aan om samen met hen - en met andere tieners die eventueel willen aansluiten - een eigen plek te creëren.

In de tienerdienst gaan we op een manier die bij tieners past in gesprek over geloof, de wereld en het leven. We starten dit seizoen met het thema geloof, hoop en liefde. Wat betekenen die woorden eigenlijk als je tiener bent? Hoe zie je geloof terug in je

dagelijks leven? Waar hoop je op? En hoe kun je de liefde van God laten zien in kleine, gewone dingen?

We willen een veilige, gezellige en open ruimte bieden waar de tieners kunnen ontdekken, vragen stellen, lachen, nadenken en groeien. Een plek waar ze merken: jij doet ertoe, jouw stem telt, en samen zoeken we naar wat God ons wil meegeven.

We kijken ernaar uit om dit nieuwe avontuur met hen te beginnen!

Koffiedienst

Iedere zondag, zodra de laatste tonen van het orgel wegsterven, gebeurt er iets moois in de koffiezaal van ons kerkgebouw: mensen blijven hangen. Er wordt gelachen, bijgepraat, gedeeld wat de dienst met hen deed, en soms ook een traan gelaten. En dat allemaal… met een kop koffie of thee en een koekje.

Koffie of thee drinken na de dienst is meer dan een gewoonte. Het is een moment van ontmoeting. Een plek waar nieuwe gemeenteleden zich welkom voelen, waar ouderen even een praatje kunnen maken, waar plannen ontstaan en waar we elkaar echt zien. Het is misschien wel het meest laagdrempelige stukje gemeente zijn dat we hebben.

Daarom zijn vrijwilligers voor de koffiedienst zo belangrijk. Het is geen grote taak — een paar kannen zetten, kopjes klaarzetten, even opruimen — maar het maakt een wereld van verschil. Zonder hen geen geur van verse koffie, geen gezellige koffietafel, geen warme start van de nieuwe week.

We kunnen nog een paar extra handen gebruiken. Vind u/je het leuk om eens in de zoveel tijd mee te draaien? Laat het de kerkenraad weten. Samen houden we deze mooie traditie levend.

Hoop die ons draagt – in licht, in vragen en in herinnering

Als gemeente leven we deze maanden met één woord dat ons verbindt: hoop. Hoop die niet wegkijkt, maar juist meekijkt met alles wat het leven brengt.

In de aanloop naar Kerst richten we ons op het licht dat komt. Niet als een sprookje, maar als een zachte zekerheid: God kiest ervoor om dichtbij te komen, midden in onze wereld. Dat is hoop die je kunt voelen – in een lied, in een kaars, in een ontmoeting. Die hoop klinkt ook op de kerstzangavond van vrijdag 18 december, waar liederen, verhalen en gedichten ons meenemen naar dat diepe verlangen: dat licht sterker is dan duisternis, dat liefde sterker is dan angst, dat God ons niet loslaat. Het wordt een avond waarin woorden en muziek samen ademen van hoop.

Ook in de tienerdienst staat hoop centraal. Want jongeren kennen de vragen van deze tijd misschien wel het scherpst: wat geeft houvast, wat is echt, waar vind je toekomst? Samen zoeken we naar een hoop die niet zweeft, maar die je kunt dragen in je rugzak: hoop die ruimte maakt om eerlijk te zijn, om te twijfelen, om te groeien.

En op 1 november, tijdens Leven en dood anders op de begraafplaats van Ver-Assebroek, klinkt diezelfde hoop in een andere toon. Daar staan we stil bij verlies, bij namen die we meedragen, bij verhalen die niet meer verder gaan zoals wij hadden gewild. Maar juist daar, tussen stilte en herinnering, mag hoop een zachte adem zijn: dat liefde blijft, dat leven meer is dan wat wij kunnen zien, dat God ons niet loslaat – in het licht én in de schaduw.

Zo loopt hoop als een gouden draad door onze gemeente: door feest en vragen, door jeugd en ouderdom, door leven en dood. Een hoop die niet schreeuwt, maar fluistert: Ik ben bij jullie, altijd.

Gedachtenisdienst – 22 november

Op zondag 22 november, de laatste zondag van het kerkelijke jaar, staan wij traditiegetrouw als gemeente stil bij hen die in het afgelopen jaar zijn overleden. In deze gedachtenisdienst gedenken wij onze dierbaren in liefde en vertrouwen, en is er ruimte voor rouw, gemis en herinnering.

Tijdens het gedachtenismoment kunnen familieleden of andere dierbaren worden genoemd die u graag in deze dienst wilt meedragen. Wilt u een naam laten noemen, dan vragen wij u deze uiterlijk 15 november door te geven aan de ouderling van dienst op deze zondag, mevr. Anneke Klifman.

Moge deze dienst een plek zijn waar troost wordt gedeeld, waar herinneringen mogen klinken, en waar wij samen de hoop vieren die ons draagt.

Oproep aan gemeenteleden – Kerstmorgendienst 2026

Kerst in onze gemeente: samen vieren, samen voorbereiden
Dit jaar vieren we de kerstmorgendienst op een bijzondere manier. Er is geen predikant beschikbaar, maar dat biedt ons juist een mooie kans: als gemeente samen een vreugdevolle, warme en inspirerende kerstdienst voorbereiden, samen met Peter van Harrewijn.

Kerst is het feest van licht, hoop en verbondenheid. Hoe mooi zou het zijn om dat als gemeente zelf vorm te geven – met onze eigen stemmen, talenten, ideeën en inzet.

Daarom doen we een hartelijke oproep: Denk mee, doe mee, vier mee!
Een bijdrage kan klein of groot zijn. Een idee, een lied, een gebed, een stukje uitleg, een moment van stilte – alles is welkom.
Wil je meedenken of meedoen? Meld je graag aan bij de kerkenraad.

Namens de kerkenraad
Anja van Holst

Nieuwe stagiair voor Brugge en Oostende

De kerken van Brugge en Oostende mogen zich binnenkort verheugen op de komst van een stagiair. De Commissie van Toelating en Opvolging (CvTO) heeft groen licht gegeven voor een stageperiode van zes maanden, en dit positieve advies is inmiddels gevolgd door de Synodale Raad.

De stagiair in kwestie is Leon Hooijer (1993), geboren in Barneveld (Nederland). Leon woont momenteel met zijn vrouw en jonge kinderen in Heverlee/Leuven, waar hij is aangesloten bij de VPKB. Hij rondt zijn master theologie aan de ETF af en staat klaar om een stage te doen binnen één van onze gemeenten. Diversiteit vormt een belangrijk thema in zijn opleidingstraject, wat de keuze voor onze twee kerken logisch en passend maakt. Leon reageerde enthousiast op de vraag of hij deze stage ziet zitten. Praktisch betekent dit dat hij regelmatig zal reizen tussen Leuven en West Vlaanderen.

De startdatum is voorzien op 1 november. De eerste weken staan in het teken van kennismaking en observatie. Daarnaast volgt Leon tijdens zijn stage een cursus aan de FPTR in Brussel.

De stagebegeleiding ligt in handen van Andries Boekhout, die in samenspraak met de begeleidingscommissie van Oostende en de Brugse kerkenraad een passend programma zal uitwerken.

De CvTO spreekt vertrouwen uit in dit traject. Voor Brugge en Oostende biedt het een mooie kans om te ontdekken hoe samenwerking met een stagiair kan groeien en verdiepen.

Andries Boekhout

Nieuws van de Beroepingscommissie

Op zondag 17 mei van dit jaar heb ik na de dienst een bericht van de Beroepingscommissie voorgelezen, waarin we aangaven een nauwere samenwerking tussen de VPKB-gemeentes van Brugge en Oostende na te streven. Andries Boekhout zou een grotere rol gaan spelen in de gemeente in Brugge en de gemeente Brugge zou in plaats van een academisch geschoolde predikant op zoek gaan naar een pastoraal werker op hogeschool-niveau. Het idee was dat die pastoraal werker ook een groot deel van het pastoraal werk in Oostende voor zijn of haar rekening zou gaan nemen. Op basis van dit plan werd de advertentie voor de vacature in Brugge aangepast.

De Synodale Raad, die zich over het voorstel gebogen heeft, is akkoord gegaan met het idee van een nauwere samenwerking tussen onze twee gemeentes. Maar tegelijkertijd is de Raad niet akkoord gegaan met het verlagen van de opleidingseis. Op 18 september heeft de beroepingscommissie daarom besloten om de advertentie nogmaals aan te passen: we zijn nu dus weer officieel op zoek naar een academisch geschoolde predikant en niet naar een pastoraal werker. Wat betreft de taken van de toekomstige predikant zal er wel meer nadruk komen te liggen op pastoraal werk in beide gemeentes.

In zekere zin zijn we dus terug bij af: de zoektocht naar een nieuwe predikant zal nog steeds heel moeilijk zijn. Zoals ik op 17 mei al aangaf is het aantal vacante gemeentes zowel in België als in Nederland historisch hoog. Daarom hebben we besloten om een versnelling hoger te schakelen in onze zoektocht. De komende tijd zullen we studenten aan een aantal onderwijsinstellingen waar protestantse theologie gedoceerd wordt rechtstreeks benaderen. Met de bedoeling om hen voor het predikantschap in Brugge te interesseren, zelfs als dat betekent dat ze het laatste deel van hun studie (de master) nog moeten afwerken.

Kortom, we zoeken niet alleen een nieuwe predikant, we zoeken ook naar de beste benadering in deze uitdagende situatie. Het parcours is tot nu toe wat hobbelig geweest, maar we blijven rekenen op ieders steun.

Namens de beroepingscommissie,
Jasper Clarisse

Erediensten 10.00 uur

Zondag 1 november

Voorganger	Mevr. Helen Blow
Ambtsdrager	Mevr. Anneke Klifman
Orgel	Dhr. Michiel Vanden Abeele
Koffie	Fam. Ten Kate

Zondag 8 november

Voorganger	Dr. Cristina Pumplun
Ambtsdrager	Mevr. Anja van Holst
Orgel	Dhr. Arnaud Devos
Koffie	Fam. Deceuninck

Zondag 15 november

Voorganger	Mevr. Marian Knetemann
Ambtsdrager	Dhr. Adriën Deceuninck
Orgel	Dhr. Alexander Vangaever
Koffie	Fam. Klifman

Zondag 22 november - Gedachtenisdienst

Voorganger	Ds. Eleonora Hof
Ambtsdrager	Mevr. Anneke Klifman
Orgel	Mevr. Lieve Vercruysse
Koffie	Dhr. Ronald Vandermeersch en een vrijwilliger

Zondag 29 november

Voorganger	Dhr. Peter van Harrewijn
Ambtsdrager	Mevr. Anja van Holst
Orgel	Dhr. Alexander Vangaever
Koffie	Dhr. Giovanni Bentein en Mevr. Jana de Zutter

Zondag 6 december - Afscheid ds. Wüllschleger

Voorganger	Ds. Louis Wüllschleger
Ambtsdrager	Dhr. Adriën Deceuninck
Orgel	Dhr. Arnaud Devos
Koffie	Fam. Van Groenigen

Zondag 13 december - Dienst met Heilig Avondmaal

Voorganger	Ds. Arjan Knop
Ambtsdrager	Mevr. Anneke Klifman
Orgel	Mevr. Lieve Vercruysse
Koffie	Fam. Ten Kate

Zondag 20 december

Voorganger	Mevr. Nadine van Parys
Ambtsdrager	Mevr. Anja van Holst
Orgel	Dhr. Arnaud Devos
Koffie	Fam. Deceuninck

Kerstmorgen 25 december

Voorganger	Gezamenlijk voorbereide dienst met Dhr. Peter van Harrewijn
Ambtsdrager	Dhr. Adriën Deceuninck
Orgel	Dhr. Pieterjan Van Daele
Koffie	Fam. Klifman

Zondag 27 december

Voorganger	Mevr. Nadine van Parys
Ambtsdrager	Mevr. Anneke Klifman
Orgel	Dhr. PieterJan Van Daele
Koffie	Dhr. Ronald Vandermeersch en een vrijwilliger

Zondag 3 januari

Voorganger	Dhr. Joachim Diessner
Ambtsdrager	Dhr. Adriën Deceuninck
Orgel	Dhr. Michiel Vanden Abeele
Koffie	Dhr. Giovanni Bentein en Mevr. Jana de Zutter

Zondag 10 januari

Voorganger	Ds. Isabelle Detavernier
Ambtsdrager	Mevr. Anja van Holst
Orgel	Nog onbekend
Koffie	Fam. Van Groenigen

De koffiedienst loopt als volgt verder:

17 januari Fam. Ten Kate, 24 januari Fam. Deceuninck, 31 januari Fam. Klifman, 7 februari Dhr. Ronald Vandermeersch en een vrijwilliger, 14 februari Dhr. Giovanni Bentein en Mevr. Jana de Zutter, 21 februari Fam. Van Groenigen, 28 februari Fam. Ten Kate, 7 maart Fam. Deceuninck.

Agenda

Zondag 1 november	16u00 tot 19u00	Leven en dood Anders, begraafplaats Ver-Assebroek
Maandag 2 november	18u30	Koorrepetitie
Dinsdag 3 november	9u30	Kerkenraadsvergadering
Zatderdag 7 november	9u30 20u00	Districtsvergadering in Gent-Rabot VZW De Vrienden organiseert Concert van Dimos en Coen
Donderdag 12 november	12u30	Bonhoefferkring in ’t Keerske
Vrijdag 13 november	19u30	Bijbelbabbel
Zaterdag 14 november	Hele dag	Synodevergadering in Brussel
Zondag 15 november	Hele dag	Synodevergadering in Brussel
Maandag 16 november	18u30	Koorrepetitie
Donderdag 26 november	12u30	Bonhoefferkring in ’t Keerske
Vrijdag 27 november	19u30	Bijbelbabbel
Maandag 30 november	18u30	Koorrepetitie
Donderdag 3 december	12u30	Bonhoefferkring in ’t Keerske
Maandag 7 december	18u30	Koorrepetitie
Vrijdag 11 december	19u30	Bijbelbabbel
Maandag 14 december	18u30	Koorrepetitie
Woensdag 16 december	18u00	Aankomst vredeslicht Magdalenakerk
Vrijdag 18 december	19u30	Kerstzangavond

Waarom die klokken luiden – met deze titel wordt een cursus aangeboden door Avansa – *samen naar beter*. Het wordt een cursus waarin de deelnemers kennismaken met het christelijk erfgoed (in Vlaanderen). Steeds minder mensen hebben benul van de christelijke wortels van onze cultuur. Dat geldt niet alleen voor nieuwkomers, maar ook voor veel jongeren die zonder notie van het christendom opgroeien. Toch zijn er, als je erop leert letten, overal sporen van het christendom te zien en … te horen. Ik hoop dat we met het aanbieden van deze cursus, waardering voor het christelijke fundament van onze cultuur kunnen bewerkstelligen. Het zou ook schoon zijn als we ons daar minder voor zouden schamen.

https://avansa-ow.be/activiteiten/waarom-die-klokken-luiden

Protestanten, wat zijn dat voor christenen?

In onze stad wordt bijzonder veel georganiseerd. Er is altijd wel wat te beleven. Wat de stad ook organiseert onder de naam *Profundo*, is een wandeling voor scholieren langs heilige huisjes (moskeeën, een tempel, de Geuzetorre en kerken). Zo bezochten ook een kleine 200 leerlingen de Hazegraskerk, waar ze iets konden horen over het protestantisme. Voor velen een totaal onbekende stroming binnen het christendom. Er worden dan ook vragen gesteld als: Wat is het verschil tussen jullie en *gewone* christenen? Dat is misschien even slikken, maar het biedt een mooie gelegenheid om iets van ons geloof te delen. Bij de uitleg werd ik bijgestaan door een pianist/organist, zodat we ook iets van de protestantse zangcultuur konden laten horen. Het was speciaal om de leerlingen tot slot toe te zingen: *Ga met God en Hij zal met je zijn* of *Nu wij uiteengaan vragen wij God: ga met uw licht voor hen uit.* Bedankt Stad Oostende, voor deze mogelijkheid en de enthousiaste reacties. Wordt vervolgd.

De agenda t.e.m. 25 december

Zondag 1 november	**11 uur** Samenkomst – herdenking overledenen
Zondag 8 november	**11 uur** Kringviering geleid door Sem Sokolowski
Dinsdag 10 november	**18 uur** cursus *Kennismaking christelijk erfgoed*
Zaterdag 14 en zondag 15 november	Synodevergadering – Brussel
Zaterdag 14 november	Kaderdag WereldGebedsDag – Antwerpen
Zondag 15 november	**11 uur** Samenkomst geleid door Jimmy Remmery
Dinsdag 17 november	**18 uur** cursus *Kennismaking christelijk erfgoed*
Woensdag 18 november	**19 uur** Bijbelgroep Daniël
Zondag 22 november geen viering in Hazegraskerk	
Dinsdag 24 november	**18 uur** cursus *Kennismaking christelijk erfgoed*
Zondag 29 november	**11 uur** gezamenlijke Adventviering met RK
Zondag 6 december	**11 uur** Samenkomst
Vrijdag 11 december	**17 uur** Taizé-viering in het teken van Advent
Zondag 13 december	**11 uur** Kringviering
Woensdag 16 december	**19 uur** Bijbelgroep Daniël
Zaterdag 19 december	**11 uur** verspreiding Vredeslicht Oostende

Zondag 20 december	**11 uur** Samenkomst met **Kerst**zang
Kerstdag 25 december	**11 uur** gezamenlijke **Kerst**viering met RK
Zondag 27 december geen viering in Hazegraskerk	
Iedere woensdagnamiddag	*Koffiebabbel* - **14:30 – 16:30 uur**
Iedere maandag- en vrijdag-namiddag	**14 tot 17 uur** Hazegraskerk **open**
De meest **actuele informatie** vindt u steeds op de website: www.protestantsekerkoostende.be	

Dhr. Andries Boekhout

Ons Kerkorgel

Op 8 december 1984 werd ons Keerske officieel in gebruik genomen in een feestelijke eredienst, begeleid door het elektronisch orgeltje dat was mee verhuisd uit de Witteleertouwersstraat. Meteen ontstond de wens naar een echt orgel en werd een orgelfonds in het leven geroepen dat door de gemeenteleden enthousiast werd gesteund. In overleg met de Stad kon na enkele jaren een lening worden bekomen die in de jaarlijkse budgetten van de Stad werd afgelost. In 1988 werd aan de firma Loncke opdracht gegeven voor de bouw van ons pijporgel voor de prijs van bijna Bfr. 1.000.000. De plaatsing was tegen Pasen 1989. Op vraag van enkelen kan ik het volgende over ons orgel vertellen:

Orgelmeubel

Het orgelmeubel is van sobere vormgeving en werd gemaakt volgens de goedgekeurde ontwerptekening. Het werd vervaardigd in 1e keus massief eikenhout. Boven de frontpijpen is een versiering in houtsnijwerk aangebracht. Alle deuren zijn voorzien van degelijke sloten en scharnieren. Een klavier afschermbakje en organistenbank in eik werden meegeleverd.

Klaviatuur

De klavieren zijn ingebouwd op de frontzijde van het meubel en tellen 56 toetsen C-g" De klavieren gemaakt met eikenhouten raam, de toetsen in zeer fijn generfd en rechtdradig fichtenhout, zijn gebouwd als staartklavieren. Ze zijn onderling koppelbaar en afzonderlijk aan het pedaal. Koppelingen Man.I + Man.II , Ped. + Man.I , Ped. + Man.II.

Het voetklavier telt 27 toetsen en is aangehaakt. Het is gemaakt met eikenhouten raam, de toetsen in Franse es, de hoofdtonen belegd met acacia, de kruisen in azobébeleg. De registertrekkers zijn in verticale lijn langs beide zijden van het klavier opgesteld. Ze zijn ge-

draaid in ebbenhout, de benaming van het register in de knop ingegraveerd. De koppelingen worden ingeschakeld met behulp van messing voetpedaaltjes, geplaatst boven het voetklavier.

Windwerk

De blaasbalg is van voldoende omvang. (werd inmiddels vernieuwd). Het magazijn en de kaders zijn in sipohout, de vouwen dubbel belederd met schaapsleer. De orgelventilator van voldoende debiet is ingebouwd in een geluiddempende kast. Bij het inschakelen van de ventilator met een schakelaar binnen het meubel wordt de boekensteun verlicht. De windleidingen naar de pijpen zijn gelegd in loden plooibare buisjes. Deze leidingen zijn ingelijmd met lijm en vlas. De versnijdingen in de windkanalen zijn afgedicht met stroken schaapsleer.

Pijpwerk

Het orgel heeft de volgende samenstelling:

Manuaal I:	C tot g“ 56 toetsen.
Prestant 4	56 pijpen in 40% tin
Gedekt 8	12 baspijpen in eik, 44 in 15% tin
Fluit 4	56 pijpen in 15% tin
Gemshoorn 2	56 pijpen in 15% tin
Manuaal II:	C tot g“ 56 toetsen.
Gedekt 8	56 pijpen in 15% tin
Fluit 4	56 pijpen in 15% tin

Windlade

De windlade is een sleeplade voorzien van twee kleppenkasten, op de voorzijde voor het 1e manuaal, op de achterzijde voor het 2e manuaal. Het raam is gemaakt in eik. Het geheel is een vrij complex systeem met slepen in kunststof, pijpstokken en pijproosters, geleidepinnen, veren en staafjes en verbindingshaakjes. De mechanische toetstraktuur in aluminium is regelbaar. De registerwalsen zijn gemaakt uit stalen buizen, de registerstokken in eikenhout.

Regeling

Ieder register werd geïntoneerd volgens zijn eigen karakter en klankkleur. Stemming op A norm 880 trillingen bij een temperatuur van 18 graden. Winddruk ca.80 mm. waterkolom.

Wellicht heeft u deze uitleg moeilijk kunnen volgen, maar zult u des te meer verbaasd staan hoe dit instrument zulke mooie tonen voortbrengt.

Wim ten Kate

Herders van de Brugse Protestantse Kerk (3)

Elke gemeente heeft een geschiedenis die niet alleen geschreven wordt door gebouwen en gebeurtenissen, maar ook door de mensen die haar hebben gediend. Door de jaren heen hebben verschillende predikanten de Protestantse Kerk van Brugge geleid, elk in hun eigen tijd, met hun eigen gaven, uitdagingen en accenten. Hun namen hangen uit in onze koffiezaal. In deze nieuwe artikelenreeks maken we kennis met deze voorgangers. We blikken terug op hun leven, hun bediening en de context waarin zij werkzaam waren. Zo ontdekken we niet alleen de verhalen van deze predikanten, maar ook hoe God zijn gemeente in Brugge door de generaties heen heeft geleid.

Vorige keer maakten we kennis met Hector Van Dommele en leerden we hoe hij, terwijl hij gevangen zat, vanuit een aanpalend leegstand huis het Nieuwe Testament aangereikt kreeg door Maerten de Smet (via het tralievenster). Hoog tijd dus om wat dieper in te gaan op de volgende naam op de lijst:

Maerten de Smet 1527-1531

Maerten de Smet was een Brugse poorter (een burger die zich het recht verworven had binnen de poorten van een plaats met stadsrechten te wonen en die bijzondere politieke en economische rechten genoot) en ondernemer.

Hij was een zoon van Andries de Smet. Dat is niet alleen een genealogisch detail. Andries de Smet blijkt namelijk zelf een interessante figuur te zijn geweest in het Brugse boek- en cultuurleven. Alfons Dewitte vermeldt in zijn studie over het Brugse librariërsgilde dat Andries de Smet vanaf 1518 lid was van het Sint-Jans- en Sint-Lucasgilde van librariërs. In datzelfde jaar werd Maerten als leerjongen aangenomen.

Vader en zoon kwamen al in 1520 wegens sympathieën voor Luther in moeilijkheden. Het is dus niet zo dat Maerten in 1427 plots op het toneel verscheen. Zijn betrokkenheid gaat waarschijnlijk minstens zeven jaar verder terug. Hij behoorde dan ook tot de groep vertrouwelingen van Hector Van Dommele. Hoewel er in latere bronnen wordt gezegd dat hij na diens dood samen met Antheunis Vander Cloet de leiding over de gemeente overnam, zijn er geen eigentijdse bronnen die dat bevestigen. We weten dus niet 100% zeker of hij echt

voorganger was. Wat wél zeker is, is dat hij een voorname rol speelde in het toenmalig gemeenteleven door zijn Vlaamse uitgave van het Nieuwe Testament (1527). De familie De Smet zat dus midden in een milieu waarin boeken en Lutherse ideeën elkaar ontmoetten.

In 1520 vaardigde Karel V een edict uit dat de vernietiging van alle lutherse boeken in zijn erflanden gebood. In de volgende jaren verboden zijn plakkaten het schrijven, het uitgeven, het drukken, de verkoop, het houden en het bediscussiëren van dergelijke illegale teksten. Elk boek moest, vóór het werd gedrukt, worden onderzocht door de censor die een prelaat (een secu-

lier of regulier geestelijke in de Katholieke kerk) was. Er was dus voor elk boek, ongeacht de inhoud ervan, toestemming nodig van de Kerk om het te mogen publiceren.

Onder andere stadsgenoot Graciaen Gaignie bracht Maertens uitgave samen met talloze reproducties van Luthers portret in heel West-Vlaanderen aan de man. Graciaen werd in het bezit gevonden van één van deze reproducties en veroordeeld tot een verbanning van drie jaar. Vooraleer zijn verbanningstijd inging, werd hij enige tijd op het Brugse schavot tentoongesteld met op zijn borst een prent van Luther.

Maerten de Smet zelf werd op 31 oktober 1527 veroordeeld voor het uitgeven van zijn Vlaamse versie van het Nieuwe Testament. Hij moest tot tweemaal toe publiekelijk vergiffenis vragen, in de eerstkomende processie meelopen (blootvoets, met ontbloot hoofd en in zijn hemd) en op zijn knieën een eucharistie meevolgen waarbij hij een brandende kaars van vier pond moest hooghouden. Daarnaast mocht hij zes jaar lang de stad niet verlaten.

Zijn werkman Yzebrant Willem Dierickxsz. werd eveneens veroordeeld voor het helpen verspreiden van de Vlaamse uitgave van het Nieuwe Testament. Ook hij moest op zijn knieën vergiffenis vragen en de hoogmis bijwonen in Basiliek van het Heilig Bloed met in zijn handen een brandende kaars (zij het “slechts” van één pond).

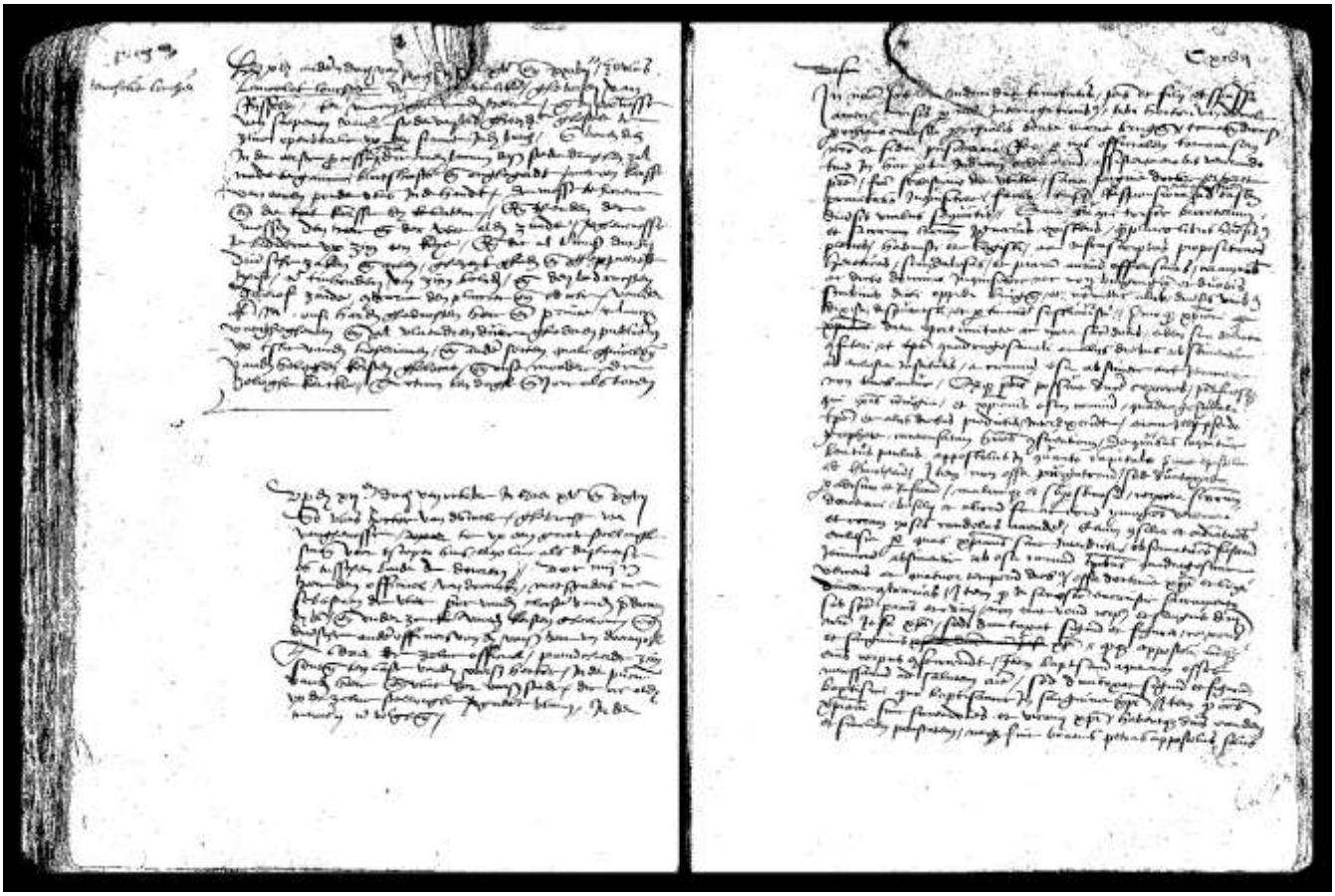

Verluydbouc der stad Brugge, 1490–1537, folio 198 met daarin de vermelding van de veroordeling van Maerten de Smet.

Het is opvallend te noemen dat Maerten, gezien zijn “misdaad” niet werd geëxecuteerd zoals zijn medegelovigen. Korte tijd na zijn veroordeling kreeg hij zelfs opnieuw de toestemming om voor zijn zakelijke belangen opnieuw buiten de stad te reizen. Ook bij de terechtstellingen in 1531 wordt hij niet genoemd. Dat is opmerkelijk.

Het is heel goed mogelijk dat hij voor de rechtbank zijn Lutherse standpunten gedeeltelijk heeft afgezworen om zijn leven en bedrijf te redden (ook al zegt dat niets over zijn werkelijke overtuiging). Vermoedelijk speelde ook mee dat Maerten de Smet een vermogend ondernemer (met een eigen atelier en minstens één werknemer) en poorter was.

Hij was in elk geval in 1537 nog in leven, want daar vinden we een vermelding terug van zijn atelier “*ten voorhoofde in sint-jacobsstraet, and oostzide van diere, naest den huuze geheeten tghistelhof*” (in de zone van het latere Boterhuis, vermoedelijk op de plaats van de huidige huisnummers 36–40).

Detail van het Stadsplan van Brugge door Marcus Gerards, steendruk, 1881, 30.11.1880, Stadsarchief Brugge, Marcus_Gerardus_offset, Publiek domein - erfgoedbrugge.be

Wanneer Maerten precies stierf is niet geweten. Over zijn verdere levensloop (een eventueel huwelijk of kinderen) is evenmin iets bekend. Zijn naam komt na 1537 niet meer voor in de documenten van het Brugse stadsarchief.

Giovanni Bentein

een initiatief van de Pastorale Eenheid Sint-Trudo Assebroek i.s.m.

PASTORALE EENHEID SINT-TRUDO

ISLAMITISCH Cultureel Centrum BRUGGE

Verenigde Protestantse Kerk in België

OMWARMING

www.sinttrudo.net • 050 35 46 55 • secretariaat@sinttrudo.net

Een nieuwe reeks

Dit najaar bieden we opnieuw een reeks middagen aan van het Bonhoeffer-Leerhuis. Deze keer richten we onze aandacht op de Bergrede. In 5 middagen overlopen we deze indrukwekkende en soms weerbarstige tekst uit het Matteüs evangelie. Het boek *'Ongehoord. Christen zijn volgens de Bergrede'* van theoloog Peter Schmidt vormt daarbij een belangrijke inspiratiebron.

Uiteraard komt ook Bonhoeffer weer om de hoek kijken. Hoe kijkt hij in zijn boek *'Navolging'* tegen de Bergrede aan? In het programma-overzicht hiernaast kun je zien welke thema's aan bod zullen komen.

Lezen, gesprek, gebed

Onze bijeenkomsten zijn interactief opgevat. We lezen samen de geselecteerde Bijbelteksten en de bijpassende tekstfragmenten van Bonhoeffer en de gekozen auteur(s). We beluisteren de toelichting en we gaan over dit alles met elkaar in gesprek. We eindigen telkens met een moment van gebed en bezinning.

Het is een mooie gelegenheid om samen met christenen uit verschillende geloofsgemeenschappen je geloof te verdiepen en door de ogen van Bonhoeffer te kijken naar onze eigen leefsituatie. Er wordt bij dit alles geen bijzondere voorkennis verwacht. De bijeenkomsten zijn opgevat als een thematisch opgebouwde reeks, maar ze kunnen ook afzonderlijk worden bijgewoond.

Een eenvoudige maaltijd om te delen

Voorafgaand aan elke Bijbelstudie kun je aansluiten bij de broodmaaltijd. Want samen een maaltijd delen is niet alleen verbindend maar ook fijn. De maaltijden beginnen steeds om 12.30 uur, het inhoudelijk gedeelte om 13.30 uur.

Afsluitende bijeenkomst op donderdag 3 december

Op donderdag 3 december staat het Onze Vader centraal. Traditiegetrouw sluiten we die namiddag af met een gebedsviering en is er na afloop gelegenheid om na te praten onder het genot van een hapje en een drankje.

Vrijwillige bijdrage voor vzw Ananda

Een vrijwillige bijdrage voor de handouts en de maaltijden is van harte welkom. Dit jaar kiezen we er voor om vzw Ananda te steunen. Zij zetten zich in voor de allerarmsten in Tamil Nadu, India en richten zich vooral op de kastelozen (Dalits), die nog steeds het hardst getroffen worden door het diepgewortelde kastensysteem. Je kunt alvast een kijkje nemen op hun website via www.ananda-vzw.be

PROGRAMMA

15 OKTOBER 2026
ZALIGSPREKINGEN
MATTEUS 5:1-12
PASCAL LAUWAERT

29 OKTOBER 2026
LICHT VAN DE WERELD
ZOUT VAN DE AARDE
MATTEÜS 5:13-16 EN 7:13-23
JEROEN TIMMERMAN

12 NOVEMBER 2026
GENEREUSE GERECHTIGHEID
MATTEÜS 5:38-48
JAN DEVRIESE

26 NOVEMBER 2026
VERBORGEN LEVENSWANDEL MET GOD
MATTEÜS 6:1-6 EN 6:16-34
DOMINIQUE KNOCKAERT

3 DECEMBER 2026
ONZE VADER
MATTEÜS 6:7-15
NADINE VAN PARYS

PRAKTISCH

INSCHRIJVEN VIA MAIL NAAR
LEERHUISBONHOEFFER@GMAIL.COM
OF VIA SMS NAAR 0498/08.33.76
GRAAG OOK DOORGEVEN ALS JE
WIL AANSLUITEN BIJ DE MAALTIJD

ALLE SESSIES GAAN DOOR IN
'T KEERSKE (VPKB)
KEERSSTRAAT 1
8000 BRUGGE

WANDELING MET GIDS
te DAMME
Zin om het middeleeuwse Damme te leren kennen?
Zet dan deze data in uw agenda!
Zaterdag 17 oktober • 31 oktober • 7 november
Telkens om 14u
Wandeling van ± 2 uur onder leiding van Tom Devaere,
een rasechte Dammemaan.
Ten voordele van Kom op tegen Kanker.
Af Rendez-vous: 14u op de Markt in Damme
Schrijf je snel in via de link!
kom op tegen kanker
Claim je plek! Inschrijven via: forms.gle/9YjsLXx8kEch3VYdA

Alleen samen
sterker dan kanker
kom op tegen kanker

KERKENRAAD

Ouderlingen:

- **Mevr. Anja van Holst (scriba)** ☎ +31 117 302 844
  Sasputsestraat 26, 4507 JX Schoondijke (NL)
- **Dhr. Adriën Deceuninck** ☎ 050 31 69 23
  Rond den Heerdstraat 14, 8000 Brugge
- **Mevr. Anneke Klifman** ☎ 050 36 04 36
  Vestingstraat 71/14, 8310 Assebroek

Diakenen:

- **Dhr. Wolfgang Lestaeghe** ☎ 0488 25 02 80
  Hoefijzerstraat 7 bus 0101, 8400 Oostende
- **Dhr. Giovanni Bentein** ☎ 0494 81 20 15
  Prins Karellaan 2, 8310 Assebroek

BESTUURSRAAD

Voorzitter:

- **Dhr. Jasper Clarisse –** jasper.clarisse@gmail.com

Secretaris:

- **Dhr. Adriën Deceuninck –** a.deceuninck@telenet.be

Penningmeester:

- **Dhr. Leendert Holleman –** hollemanlj@gmail.be

Leden:

- **Dhr. Jan van Groenigen –** jan.van.groenigen@gmail.com
- **Dhr. Wim ten Kate –** w.tenkate@skynet.be

Redactieraad van de Brugse Kerkbode

Mevr. Riek van de Westeringh – Mevr. Anja van Holst –
Dhr. Adriën Deceuninck – Dhr. Giovanni Bentein

Bankrekeningen

Kerkenwerk Protestantse Kerk Brugge:
BE61 2800 2025 1617 (IBAN) – GEBA BE BB (BIC)
Diaconie:
BE84 0014 4613 0459 (IBAN) – GEBA BE BB (BIC)
t.n.v. *Diaconie Verenigde Protestantse Kerk Brugge*
VZW Vrienden:
BE10 0000 1658 7404 (IBAN) – BPOT BE B1 (BIC)
t.n.v. *Vrienden Protestantse Kerk Brugge*

Verschijnt 2-maandelijks

België – Belgique
P.B.
8000 BRUGGE 1-2
3 / 4565

DE BRUGSE KERKBODE

Verantwoordelijke uitgever:

Andries Boekhout, Keersstraat 1, 8000 Brugge

Kantoor van afgifte: 8310 Assebroek – Erkenningsnummer: P408440